

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobce: **T. D.**, zastoupený Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem, Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 3. 2017, čj. OAM-40/LE-LE05-LE05-PS-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 4. 2017, čj. 17 A 32/2017-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Jakubovi Backovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši 8 228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 3. 2017, čj. OAM-40/LE-LE05-LE05-PS-2017, byl žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců Balková a doba zajištění byla stanovena do 19. 6. 2017.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji zamítl v záhlaví označeným rozsudkem.

[3] Krajský soud shledal nedůvodné žalobní námitky vytýkající, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Závěr o neúčinnosti použití těchto zvláštních opatření žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil, přihlédl přitom k individuální situaci, v níž se žalobce nacházel, a rozhodnutí žalovaného proto je souladné s bodem 15 odůvodnění Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“). Krajský soud poukázal na to, že žalobcův zájem pobývat na území České republiky v souvislosti s žádostí o udělení mezinárodní ochrany žalovaný správně posoudil jako účelový, neposkytující věrohodnou záruku žalobcovy spolupráce s žalovaným v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Zdůraznil, že za dobu svého dosavadního pobytu žalobce vědomě a opakovaně porušoval právní řád České republiky, páchal zde trestnou činnost, pobýval zde neoprávněně bez platného oprávnění k pobytu, nerespektoval povinnost vycestovat z území Evropské unie a žádost o udělení mezinárodní ochrany podal teprve poté, co byl zadržen v zařízení pro zajištění cizinců a po uložení správního vyhoštění. Uvedené chování opodstatňuje předpoklad možného maření řízení o udělení mezinárodní ochrany. Závěrům žalovaného v napadeném rozhodnutí, které považoval za přezkoumatelné a věcně správné, krajský soud přisvědčil, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se proti I. výroku rozsudku krajského soudu (o tom, že se žaloba zamítá), bránil kasační stížností z důvodu vyplývajícího z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Navrhl napadený rozsudek, stejně jako i napadené rozhodnutí, zrušit.

[5] Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil využitelnost zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a v důsledku toho pochybil při vyhodnocení podmínek zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Nemožnost využití zvláštních opatření i zajištění odůvodnil shodně jako žalovaný stejnou argumentací. To pokládá stěžovatel za nesmyslné a nepřijatelné. S poukazem na bod 15. odůvodnění přijímací směrnice stěžovatel zdůraznil, že zajištění by mělo být možné pouze v jasně vymezených výjimečných případech, čemuž odpovídá požadavek na prvořadé využití zvláštních opatření. Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňující využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, a žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky stěžovatelovy pobytové historie.

[6] Stěžovatel měl za to, že v podstatě jediným důvodem pro neuložení zvláštních opatření odlišujícím se od zdůvodnění názoru žalovaného na účelovost žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla skutečnost, že stěžovatel nevycestoval v době určené rozhodnutím o vyhoštění. Žalovaný se však nezabýval specifickými okolnostmi stěžovatelova případu, což má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Tuto vadu pominul i krajský soud.

[7] Stěžovatel upozornil na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-38, výslovně odmítající rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případech, že cizinec z území České republiky po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění

nevycestoval, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření pro rozpor s návratovou směrnicí. Proto považoval za nepřipadný i poukaz žalovaného v napadeném rozhodnutí na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 Azs 192/2014-29. Bez bližšího posouzení míry pravděpodobnosti, že stěžovatel bude mařit řízení o udělení mezinárodní ochrany a nebude spolupracovat s žalovaným, bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Obdobný závěr podle stěžovatele vyslovil ve velmi podobném případě Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 12. 2016, čj. 7 Azs 269/2016-21.

[8] Stěžovatel shrnul, že žalovaný posoudil jeho situaci nepřijatelně paušálně, bez potřebné individualizace daného případu, s odkazem na nepřiléhavý a navíc již překonaný rozsudek devátého senátu Nejvyššího správního soudu. Jelikož krajský soud napadené rozhodnutí aproboval, ztotožniv se s jeho nedostatečnou a nepřesnou argumentací, zatížil tím vadou nezákonnosti i napadený rozsudek.

IV.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti. Má za to, že jak jeho rozhodnutí ve věci zajištění stěžovatele v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy.

[10] Kasační námitky jsou podle žalovaného v podstatě opakováním námitek žalobních, na něž krajský soud detailně reagoval. Podle žalovaného měl stěžovatel vymezit v kasační stížnosti v souladu s dispoziční zásadou jednotlivá skutková a právní tvrzení, z nichž dovozuje nezákonnost napadeného rozsudku tak, aby z ní bylo zřejmé, které závěry krajského soudu pokládá za nedostatečné, respektive nesprávné. Podle žalovaného nelze uvedení konkrétních kasačních námitek nahrazovat opakováním námitek uplatněných v žalobě, neboť ty směřovaly proti jinému rozhodnutí, než které přezkoumává kasační soud.

[11] Žalovaný setrval na tom, že bylo prokázáno a odůvodněno, z jakých důvodů nelze ve stěžovatelově případě využít zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu. Za opodstatněný považoval i odkaz na rozsudek kasačního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 Azs 192/2014-29, neboť krom jiného obsahuje i obecné závěry týkající se možnosti využití zvláštních opatření jako alternativy k zajištění, z nichž lze vycházet i v dané věci.

[12] Z uvedeného důvodu považuje stěžovatelovy kasační námitky za nedůvodné, nevypovídající o případném pochybení žalovaného či krajského soudu. Navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

V.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že ač stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatňuje pouze kasační důvod vyplývající z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., namítá současně

i nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Z ustálené judikatury kasačního soudu přitom vyplývá, že pokud krajský soud věcně přezkoumá správní rozhodnutí, trpící vadou nepřezkoumatelnosti, založí tím vadu nepřezkoumatelnosti svého rozsudku. Jelikož se jedná o vadu, k níž je povinen kasační soud přihlížet z úřední povinnosti, nehledě na stěžovatelem uplatněné námitky, bylo i v tomto případě nezbytné posoudit, zda je tato výtka (nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí), opodstatněná.

[16] Má-li být správní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou, musí být opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč správní orgán rozhodl právě ve výroku rozhodnutí uvedeným způsobem, jakož i podle které právní normy zjištěný skutkový stav posoudil. Tyto požadavky napadené rozhodnutí beze zbytku splňuje, neboť je z něj zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci žalovaný veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl.

[17] Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí podle stěžovatele spočívala v tom, že chybělo bližší „posouzení míry pravděpodobnosti, že stěžovatel bude mařit řízení o udělení mezinárodní ochrany a nebude spolupracovat s žalovaným.“ K otázce možného maření řízení o udělení mezinárodní ochrany a nedostatku spolupráce stěžovatele s žalovaným lze poukázat na strany 3-4 napadeného rozhodnutí, z nichž jsou úvahy žalovaného k uvedenému bez větších pochybností seznatelné. Zdůraznil zde účelovost jednání stěžovatele a především rozpor v jeho opakovaných vyjádřeních, v nichž na jedné straně projevoval zájem z České republiky vycestovat, a to dobrovolně a neuváděl žádné překážky, jež by mu v tom bránily, avšak na straně druhé k dobrovolnému vycestování nepřistoupil a naopak podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Implicitně jsou úvahy žalovaného k uvedené otázce obsaženy i ve skutečnostech, jimiž odůvodnil nezbytnost stěžovatelova zajištění a nemožnost uložení zvláštních opatření. Lze tak shrnout, že závěry ke stěžovatelem uváděné otázce, jež má nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí působit, prolínají v podstatě celým napadeným rozhodnutím.

[18] Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí stěžovatel spojoval také s tím, že „prakticky jediným důvodem pro neuložení zvláštních opatření odlišujícím se od zdůvodnění názoru žalovaného na účelovost stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu bylo pouze to, že stěžovatel nevycestoval v době určené rozhodnutím o vyhoštění, přičemž se ovšem žalovaný nijak nezabýval specifickými okolnostmi stěžovatelova případu (...). Tuto vadu pak pominul i soud (...).“ Ani této výtce nelze přisvědčit. Z napadeného rozhodnutí zcela zřetelně vyplývá, že veškeré důvody, pro něž žalovaný shledal uložení zvláštních opatření neúčinné a pro něž k jejich uložení nepřistoupil, byly odůvodněny právě a výlučně okolnostmi, týkajícími se stěžovatele a jeho pobytovou historií. Ostatně stěžovatel sám neuvedl, jaké specifické okolnosti jeho případu žalovaný či snad krajský soud pominul. Namítal-li stěžovatel, že jeho situace je odlišná od jiných „typických“ cizinců, Nejvyšší správní soud k uvedenému doplňuje, že předpoklady pro (ne)uložení zvláštních opatření nejsou vztaheny k tomu, zde jde o „typického“ či „netypického“ cizince, nýbrž k tomu, zda skutkové okolnosti toho kterého konkrétního případu umožňují učinit závěr o možnosti využití zvláštních opatření. Tyto předpoklady vyplývají právě z § 47 zákona o azylu. Těmi se v kontextu stěžovatelovy věci žalovaný i krajský soud podrobně zabýval, proto ani z uvedeného důvodu nelze nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí dovodit.

[19] V dalším se kasační soud zabýval stěžejní námitkou spočívající v nesprávném vyhodnocení podmínek zajištění a nesprávném posouzení možnosti využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, bez potřebné míry individualizace k osobě a pobytové historii stěžovatele.

[20] Ze správního spisu vyplývá, že rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 8. 12. 2016, čj. KRPA-494915/ČJ-2016-000022, bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 1 roku s odůvodněním, že v České republice pobýval bez platného oprávnění k pobytu. Dne 27. 2. 2017 byl stěžovatel na základě rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy čj. KRPA-70173-11/ČJ-2017-000022, zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 30 dní. Dne 1. 3. 2017 pak podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, kterou odůvodnil tím, že zde má manželku a tři děti, chce zde legálně žít a pracovat a žít je. Žalovaný následně vydal napadené rozhodnutí o zajištění stěžovatele v zařízení pro zajištění cizinců.

[21] Ve věci je nesporné, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu i žalovaného v tom, že existují oprávněné důvody se domnívat, že stěžovatel podal tuto žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Tomuto závěru nasvědčuje skutečnost, že stěžovatel podal žádost teprve po osmi letech pobytu na území České republiky a po takřka 4 měsících nelegálního pobytu zde. Navíc tak učinil až v okamžiku, kdy byl zajištěn za účelem realizace pravomocně uloženého správního vyhoštění.

[22] Není sporu, že k vydání rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je dále třeba splnit zákonnou podmínku, že nelze účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona. V této souvislosti stěžovatel namítl, že bylo možné účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu, a že žalovaný, ale ani krajský soud, tuto možnost dostatečně a především správně neposoudil.

[23] Volba zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel uvedené správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.

[24] Žalovaný se možností uložení zvláštního opatření v napadeném rozhodnutí řádně zabýval. Uvedl, že bylo jednoznačně prokázáno, že stěžovatel nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území České republiky a Evropské unie, a to ani poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění, přestože mu ve vycestování nic nebránilo a žádnou hrozbu spojenou s vycestováním neuváděl ani ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Veškeré skutečnosti, které jej vedly k podání žádosti, mu byly známy v době před jejím podáním. Na základě uvedeného dospěl žalovaný k závěru, že by uložení zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné. Žalovaný vyšel z individuálních okolností stěžovatelova případu, které podrobně na stranách 3-5 napadeného rozhodnutí rozvedl; z nich je zřejmé, že od 5. 12. 2016 stěžovatel pobýval na území České republiky nelegálně, neboť mu dne 4. 12. 2016 skončila platnost výjezdního příkazu, který mu byl vydán. Stěžovatel si byl vědom svého protiprávního jednání spočívajícího v nelegálním

pobytu na území České republiky, nerespektoval však ani následné správní rozhodnutí o vyhoštění. Tím prokázal neúctu k právnímu řádu České republiky. Nelze se proto domnívat, že by se mohlo jeho jednání do budoucna zásadním způsobem změnit.

[25] Jak již uvedeno, žalovaný nejen, že se možností uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu v napadeném rozhodnutí zabýval, a to dostatečně podrobně, ale především právě vzhledem k individuálním okolnostem stěžovatelova případu a jeho pobytové historii na území České republiky, kterou netřeba pro nespornost rekapitulovat (v podrobnostech viz strany 5 a 6 napadeného rozsudku). Jak správně poukázal i krajský soud, přiléhavé a věcně správné závěry odůvodňující neúčinnost zvláštních opatření v posuzované věci vyjádřil žalovaný zejména na stranách 4-5 napadeného rozhodnutí. Není přitom zřejmé, v čemž spatřuje stěžovatel paušálnost těchto závěrů, které byly vztaženy právě k jeho osobě.

[26] Stěžovatel také namítal, že žalovaný nemožnost uložení zvláštních opatření odůvodňoval poukazem na rozsudek čj. 9 Azs 192/2014-29, který považoval za překonaný judikaturou rozšířeného senátu (v usnesení ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-38). Nejvyšší správní soud k uvedenému doplňuje, že ač poukaz na tento rozsudek je v napadeném rozhodnutí obsažen, a odkaz na něj skutečně není zcela přiléhavý (týká se zvláštních opatření podle zákona o pobytu cizinců, které však sledují jiný účel, než zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu), nelze v uvedeném shledat vadu, neboť žalovaný tento odkaz užil jako podpůrný a toliko doplňující argument pro závěr o nemožnosti využití zvláštních opatření podle zákona o azylu pro jejich neúčinnost, resp. neúčelnost v posuzované věci. Na uvedeném rozsudku kasačního soudu však žalovaný nezaložil své závěry. Námitka je proto nedůvodná.

[27] Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani námitce, že je nesmyslné a nepřijatelné, aby (ne)využitelnost zvláštních opatření byla odůvodněna takřka stejnými skutečnostmi, jako byly důvody vedoucí k zajištění. Ve stěžovatelově věci existovaly opodstatněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se již reálně hrozícímu správnímu vyhoštění, a to na základě takových skutkových okolností, z nichž je zřejmé, že stěžovatel nemá respekt vůči právnímu řádu České republiky a opakovaně porušuje povinnosti stanovené zákonem o pobytu cizinců. Z toho lze také dovodit, že nelze uložit ani zvláštní opatření podle zákona o azylu, neboť v jeho případě nelze opodstatněně očekávat ani součinnost ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud proto nepovažuje za nepřijatelné či nesmyslné, pokud žalovaný zčásti ztotožnil důvody vedoucí k závěru o účelovosti podání žádosti o mezinárodní ochranu (tedy důvody pro samotné zajištění podle § 46a zákona o azylu) s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření podle § 47 téhož zákona. Také uvedená námitka je nedůvodná.

VI.

[28] Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených neshledal kasační stížnost důvodnou a proto ji zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[29] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů

řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

[30] Stěžovateli byl v řízení o žalobě krajským soudem ustanoven zástupce z řad advokátů Mgr. Ing. Jakub Backa. Zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. V případě, kdy je zástupce z řad advokátů ustanoven soudem, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovený zástupce v řízení o kasační stížnosti učinil dva úkony právní služby ve výši 3 100 Kč spočívající v sepisu kasační stížnosti a v další poradě s klientem přesahující 1 hodinu dne 23. 5. 2017, o čemž předložil potvrzení [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. c) a d) vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Dále mu náleží dvě paušální náhrady hotových výdajů související s uvedenými úkony právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). S ohledem na skutečnost, že zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se dále jeho odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti o 21 % z 6 800 Kč, tj. o částku 1 428 Kč. Za zastupování v řízení o kasační stížnosti ustanovenému advokátovi celkem náleží 8 228 Kč, které mu budou vyplaceny z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. července 2017

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu